

Дослідження ступеня узгодженості думок експертів щодо органолептичних показників ректальних супозиторіїв

Борко Є.А., Ковалевська І.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра ЗТЛ

elizborko@gmail.com

Вступ. Одним із актуальних питань технології ректальних супозиторіїв є правильний підбір типу допоміжних речовин та шляху їх введення до складу лікарської форми. Окрім аналізу літературних джерел за даною темою, та дослідження результатів, отриманих при проведенні практичних експериментів, доцільним є вивчення узгодженості думок респондентів, наукові напрямки досліджень яких відповідають тематиці ректальних лікарських форм.

Матеріали та методи дослідження.

Об'єктами дослідження були зразки супозиторіїв з додаванням натрію альгілату (№1, №2) та гідроксипропілметилцелюлози (ГПМЦ) (№3, №4). Для аналізу органолептичних властивостей зразків (візуальна відсутність седиментації, однорідність забарвлення, відсутність механічних включень та розшарування, правильність форми) був використаний метод побудови матриці розбіжностей індивідуальних та групових рішень. Фактором відмінності був спосіб введення високомолекулярних речовин (альгілату чи ГМПЦ) до дисперсної системи супозиторіїв. Через властивість цих сполук до утворення структур гідроколоїдної при-

роди, додавання ГПМЦ та альгілату до гідрофобного середовища є ускладненим, тому в якості основи нами були використані гідрофільна та дифільна системи. Респондентам було запропоновано методом анкетування ранжувати відповідність органолептичних показників ректальних супозиторіїв специфікації.

Чотири зразки ректальних супозиторіїв були оцінені за 4-бальною шкалою, де: 4 бали – зразок має найбільш прийнятні показники; 1 бал – зразок має найменш прийнятні показники. Можливі відповіді були представлені в наступному варіативному ряді: А1– високомолекулярна сполука – натрію альгілат, введення до гідрофільного середовища; А2 високомолекулярна сполука – натрію альгілат, введення до дифільного середовища; А3 – високомолекулярна сполука – ГПМЦ, введення до гідрофільного середовища; А4 – високомолекулярна сполука – ГМПЦ, введення до дифільного середовища.

Результати дослідження. Результати анкетування респондентів наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Результати ранжування

Варіанти рішень	Оцінка в балах			
	Респондент №1	Респондент №2	Респондент №3	Респондент №4
A 1	2	1	1	3
A 2	4	3	4	4
A 3	1	2	2	1
A 4	3	4	3	2

Результати, отримані при проведенні дослідження, були оброблені і представлені у вигляді матриці роз-

біжностей індивідуальних та групових рішень (табл. 2).

Таблиця 2

Матриця розбіжності індивідуальних та групових рішень

Варіанти рішень	Оцінка в балах				Максимальна розбіжність
	Респондент №1	Респондент №2	Респондент №3	Респондент №4	
A 1	4-2=2	4-1=3	4-1=3	4-3=1	3
A 2	4-4=0	4-3=1	4-4=0	4-4=0	1
A 3	4-1=3	4-2=2	4-2=2	4-1=3	3
A 4	4-3=1	4-4=0	4-3=1	4-2=2	2

Висновки. При аналізі результатів було встановлено, що найбільш прийнятний показник критерію «максимальної розбіжності» притаманний варіативному рішенню A2. Це означає, що респонденти зробили висновок про доцільність введення натрію альгінату та ГПМЦ до дифільного

середовища. Ректальні супозиторії, виготовлені таким способом, за висновком респондентів, мають оптимальні органолептичні показники. Отримані в результаті дослідження висновки будуть використані в подальшій роботі по вдосконаленню технології супозиторіїв дифільного типу.

“ Борко Є.А., Ковалевська І.В. (2020). Дослідження ступеня узгодженості думок експертів щодо органолептичних показників ректальних супозиторіїв. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку : матеріали XII наук.-практ. INTERNET-конф., м.Харків, 22 травня 2020 р.* 134-135. ”